

בש"פ 1048/15 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון
בש"פ 1048/15

כבוד השופט נ' סולברג

לפני:

פלוני

המבקש:

נגד

מדינת ישראל

המשיבה:

בקשת רשות לערור על החלטת בית המשפט המחוזי
מרכז-לוד בע"ח 426-01-05 מיום 27.1.2015 שניתנה
על-ידי השופטת ד' מרשק מרום

עו"ד שירן ברגמן

בשם המבקש:

החלטה

1. בקשת רשות לערור על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (השופטת ד' מרשק מרום) בע"ח 426-01-15, מיום 27.1.2015, במסגרתה נדחה עררו של המבקש על החלטת בית משפט השלום ברמלה (השופט ה' אבו שחאדה) בת"פ 401-05-13, מיום 18.12.2014, שעניינה בצו הפיקוח שהוטל על המבקש לפי חוק הגנה על הציבור מפני ביצוע עבירות מין, התשס"ו-2006 (להלן: חוקהגנה). בקשת רשות הערר מתייחסת אך ורק לתנאי בדבר הרחקת המבקש ממקום מגוריה של המתלוננת למשך תקופה של 18 חודשים.

רקע

2. המבקש הורשע בביצוע מעשים מגונים בקטינה, ילידת שנת 2002 (להלן: המתלוננת), המתגוררת בבניין מגוריו, ונדון ל-20 חודשי מאסר בפועל, מאסר על-תנאי, וכמו כן הוא חוייב בתשלום פיצוי כספי למתלוננת.

3. בתמצית: בין המבקש לבין המתלוננת קיימת הכרות מוקדמת. ביום 13.4.2013 ביקש המבקש מהמתלוננת שתעלה עמו ועם קטינה נוספת לדירתו. במספר הזדמנויות – כשעלו יחדיו במעלית, כששהו בדירתו, ולאחר שיצאו ממנה – נצמד המבקש אל המתלוננת, חיבק אותה וליטף את החזה שלה, תוך שהוא אומר לה שהוא אוהב אותה ואת החזה שלה, וזאת גם לאחר שהמבקשת ביקשה ממנו להפסיק.

3. למען שלמות התמונה אציין כי לחובת המבקש הרשעה קודמת משנת 2004 בעבירה של מעשה מגונה בקטינה מתחת לגיל 16, בגינה נדון בשעתו לשלוש שנות מאסר בפועל.

4. לקראת מועד שחרורו של המבקש מן המאסר, הורה בית משפט השלום על צו פיקוח בעניינו לפי חוק ההגנה. במסגרת התנאים שבצו, הוטלה מגבלה לעניין הרחקת המבקש מבניין המגורים שבו מתגוררת הקטינה – מגבלה שמשמעותה המעשית היא הרחקת המבקש מביתו, הנמצא באותו בניין מגורים. בית משפט השלום קבע כי המגבלה האמורה הוטלה בשים לב לרמת המסוכנות הגבוהה מצדו של המבקש (כפי שבאה לידי ביטוי בהערכת המסוכנות בעניינו), ולאור כך ש"לא יעלה על הדעת שהקטינה קורבן העבירה תישאר חשופה לסכנה הממשית בדבר פגיעה חוזרת בה על ידי [המבקש] וזאת עוד באותה סביבה שבה בוצעה העבירה הקודמת" (פסקה 13). על מנת לאזן את עוצמת הפגיעה במבקש בעטייה של המגבלה הקשה, שמשמעותה הרחקה מסביבת המגורים שלו, הוגבל תוקפו של צו ההרחקה מהבניין לתקופה של 18 חודשים, בעוד יתר חלקי צו הפיקוח הועמדו על תקופה של 3 שנים. המבקש הגיש ערר לבית המשפט המחוזי לפי סעיף 23(2)(א) לחוק ההגנה, בקשר למגבלה הנ"ל.

5. בית המשפט המחוזי דחה את טענת המבקש לפיה ראוי להכריע במגבלה הנ"ל במסגרת חוק מגבלות על חזרתו של עבריין מין לסביבת נפגע העבירה, תשס"ה-2004 (להלן: חוקהמגבלות), אשר תנאיו נוקשים יותר, ובמסגרתו יש להראות נזק ממשי שייגרם למתלוננת מהיתקלות בעבריין המין. צוין כי מגבלות על שהייה בסביבת מגוריו של קורבן עבירה הוטלו גם לפי חוק ההגנה, אף במצבים שבהם עבריין המין נותר ללא קורת גג ולא נמצא לו דיור חלופי. לגופו של עניין נקבע כי "עניינו של [המבקש] הינו מקרה מובהק שבו יש להטיל את המגבלה האמורה, כאשר המידתיות והריסון המתבקשים באים לידי ביטוי בקציבת התקופה". קביעה זו באה, בין היתר, על רקע רמת מסוכנותו הגבוהה של המבקש; העובדה כי העבירות בוצעו בחלקן בשטח הציבורי של בניין המגורים (במעלית); היות המבקש עבריין מין "אופורטוניסט" שבחר את קרבנותיו על-פי זמינותן; רציוניסטי, אשר פגע בשתי קטניות; התכחשות המבקש למעשיו; ועצם העובדה שהמבקש רואה בקטניות אובייקטיבים מיניים לגיטימיים. כמו כן נדחתה טענת המבקש כי ניתן להטיל מגבלה פוגענית פחות, תוך מתן אפשרות שימשיך להתגורר באותו בניין מגורים.

על החלטה זו הוגשה בקשת הרשות לערור שלפני.

עיקרי טענות המבקש

6. המבקש חוזר על מרבית טענותיו שהעלה לפני בית משפט קמא. לטענתו, הטלת המגבלה האמורה אינה מתאימה לדיון לפי חוק ההגנה, משום שלא הוכח כל סיכון קונקרטי מצד המבקש לפגיעה חוזרת במתלוננת דווקא. כך, למשל, ציין בית המשפט המחוזי כי לא ברורים הגורמים שהביאו את המבקש לבחור דווקא במתלוננת על מנת לבצע בה את זממו. על כן, הדרך היחידה להורות על הרחקתו של המבקש מהמתלוננת היא מכוח חוק המגבלות – ואולם, המשיבה לא עמדה בתנאים הנדרשים לשם כך: לא הוכח נזק נפשי קונקרטי שעלול להיגרם למתלוננת, במידת ודאות קרובה, מעצם חזרת המבקש לגור בביתו. המבקש מוסיף כי ראוי היה לנקוט בתנאי מידתי יותר שיגשים את תכליות

ההרחקה, למשל באמצעות הגבלת המבקש מלשהות במרחב הציבורי של הבניין ובקומת מגוריה של המתלוננת. כמו כן הדגיש המבקש את הפגיעה הקשה בזכויותיו הנגרמת מהטלת המגבלה הנ"ל, אשר מחייבת למעשה את המבקש (ובכך גם את משפחתו) לעזוב את ביתם למשך תקופה ארוכה של 18 חודשים.

דיון והכרעה

7. דין הבקשה להידחות.

8. ראשית, אעיר כי הבקשה מעלה שאלות בדבר סמכות בית משפט זה לדון בהסתייגות עררית ב"גלגול שלישי" על הטלת צו פיקוח לפי חוק ההגנה. הסיבה לכך היא שסעיף 23(2) לחוק ההגנה מקנה ערר בזכות לבית המשפט שלערעור, אך שותק באשר לאפשרות להשיג על החלטה בערר כזה, בזכות או ברשות, במסגרת ערר שני. עם זאת, במצבים שנדונו בבית משפט זה הוחלט כי גם בהנחה שקיימת אפשרות להגשת בקשה למתן רשות ערר, העניין הפרטני לא הצדיק לגופו מתן רשות לערור, ועל כן לא נדרש היה להכריע בשאלת הסמכות מבחינה פורמלית. הדבר נעשה תוך הפעלת אמות המידה המחמירות שנקבעו באשר למתן רשות לערור ב"גלגול שלישי", כאשר עולה שאלה בעלת חשיבות עקרונית החורגת מעניינים הפרטני של הצדדים, או כאשר מתקיימות נסיבות חריגות ויוצאות דופן (בש"פ 2703/14 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 3 (19.6.2014); בש"פ 2493/14 פלוני נ' מדינת ישראל (13.4.2014); בש"פ 1428/13 משה נ' מדינת ישראל (30.4.2013)). גם בעניין שלפני סבורני כי ממילא אין הצדקה ליתן רשות לערור, ועל כן אינני נדרש להכריע בשאלת הסמכות. יחד עם זאת, ונוכח עמדת המדינה בסוגייה לפיה יש לאפשר הגשת בקשות רשות ערר מעין אלה (בש"פ 2703/14), אעיר כי מן הראוי שהדבר יוסדר בחקיקה.

9. כאמור, לא שוכנעתי כי העניין שלפני בא בגדר אותם מצבים חריגים בהם תינתן רשות לערור בגלגול שלישי. שאלת היחס בין חוק ההגנה וחוק המגבלות נדונה בבית משפט זה, תוך עמידה על התכליות שביסוד החוקים הנ"ל והתנאים השונים הנדרשים להטלת מגבלות על-פיהם (בש"פ 7057/09 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 24 (13.12.2010)). ממילא המגבלה שבעניינינו נקבעה אך ורק מכוח חוק ההגנה (ואין חולק כי ניתן להטילה מכוח סעיפים 13(ב)(9) ו-13(ב)(11) לחוק) - זאת בהתאם לתנאים ולאמות המידה שנקבעו במסגרת חוק ההגנה ובפסיקה. אם כן, ממילא לא נדרש לבחון בנסיבות העניין דן אם מתקיימים התנאים להטלת המגבלה לפי חוק המגבלות (בין היתר, הוכחת הנזק הנפשי שייגרם למתלוננת). המבקש חוזר בבקשתו על הטענות אותן העלה לפני הערכאות קמא, טענות שנדונו והוכרעו לגופן, תוך מתן הנמקה כדבעי. טענות אלה של המבקש ממילא אינן חורגות מענייני הפרטני, חרף ניסיונותיו לעטות על הבקשה אצטלה של שאלה משפטית עקרונית.

10. מעבר לכך, סבורני כי גם לגופו של עניין דין הבקשה להידחות. אכן הרחקת המבקש מבניין מגוריו מביאה לפגיעה קשה בזכויותיו. ואולם, אל מול זכויותיו של המבקש עומד האינטרס הציבורי שנועד להגן על בטחון הציבור מפני עבריינות מין עתידית, ובפרט הגנה על המתלוננת שאלמלא המגבלה האמורה תהיה "חשופה לסכנה ממשית של פגיעה חוזרת על-ידי [המבקש]" (פסקה 21 להחלטת בית המשפט המחוזי). זהו האיזון הנדרש לפי חוק ההגנה, ושבגדרו שתי ערכאות קבעו כי הטלת המגבלה שבעניינינו היא מידתית. סבורני כי ההחלטות האמורות סבירות בנסיבות ואין מקום להתערב בהן. יוזכר כי רמת מסוכנותו של המבקש נקבעה כגבוהה, העבירות שביצע במתלוננת נעשו בחלקן בשטח הציבורי של בניין המגורים, ואף על-פי שלא ברורים הגורמים אשר הביאו את המבקש לבחור דווקא במתלוננת לבצע בה את זממו - בין היתר בשל עמדות המבקש והתנהלותו - עובדה היא כי בחר לבצע את המעשים דווקא במתלוננת, עמה יש לו הכרות מוקדמת (ולא, למשל, בקטינה האחרת ששהתה עמם). זאת ועוד, מהערכת המסוכנות עולה כי גם כיום

המבקש אינו לוקח אחריות על מעשיו, חסר כל אמפתיה כלפי המתלוננת, ומאשים אותה בכך שהיא זו שיזמה את המעשים. מכל אלה נובעת מסקנה של מסוכנות קונקרטית ממשית של המבקש כלפי המתלוננת. גם אני סבור כי לא ניתן בשלב זה להפיג במידה מספקת את רמת מסוכנותו הקונקרטית והגבוהה של המבקש על-ידי הטלת מגבלות מצומצמות יותר, כמו אלה שהוצעו על-ידי המבקש, בשים לב לחוסר האפקטיביות שבהן ובהתחשב בקושי שבאכיפתן (לרבות הקושי לסמוך על בני משפחתו של המבקש שישגחו עליו).

11. לפיכך הבקשה נדחית. ממילא מתייתרת הבקשה לעיכוב ביצוע, והיא נמחקת בזאת.

ניתנה היום, כ"ו בשבט התשע"ה (15.2.2015).

ש ו פ ט
